

DAVČNI VIDIKI FINANCIRANJA GOSPODARSKIH DRUŽB (tanka kapitalizacija – nekatera vprašanja)

*mag. Blaž Pate, odvetnik, specialist za davčno pravo
Odvetniška pisarna Blaž Pate & Partnerji d.o.o.*



1. Osnovni načini financiranja gospodarskih družb

Lastniško financiranje

- najpomembnejši in najbolj tvegan dolgoročni vir
- izboljšuje kreditno sposobnost in lažji dostop do tržnih posojil in drugih oblik financiranja
- „vložek v kapital podjetja (nova vplačila, zadržani dobički...)“
- korporacijsko pravno razmerje

- **DRUŽBENIK – DRUŽBA**

➤ **DIVIDENDA**

Davčni vidik:

- **Izplačevalca**
("dav. nepriznani odh."; dav. odtegljaj)
- **Prejemnika**
(FO ali PO; (ne)rezident)

Dolžniško financiranje

- Enostavno vračilo
- Znižuje davčno osnovo
- „Posojilo“ in druge oblike financiranja (obveznice, lizing...)
- obligacijsko pravno razmerje

- **UPNIK – DOLŽNIK**

➤ **OBRESTI**  **NEPOVEZANI OSEBI**
POVEZANI OSEBI

Davčni vidik:

- **Izplačevalca**
(dav. (ne)priznani odh.; d. odtegljaj)
- **Prejemnika**
(FO ali PO; (ne)rezident)



2. Davčna obravnava posojil med pravnimi osebami (povezanimi osebami za namene ZDDPO-2)

❖ z vidika izplačevalca obresti

DAVČNO (NE)PRIZNANE OBRESTI

Ne glede
na
povezane
osebe

1. **Splošno pravilo o odhodkih** (29. čl. ZDDPO-2)
2. **Specialno pravilo o davčno nepriznanih odhodkih** (30/1., t. 8b, čl. ZDDPO-2)

Povezane
osebe

4. **Pravila o transfernih cenah** (16., 17. čl. ZDDPO-2):
 - 4.1 **Obresti od presežka posojil - tanka kapitalizacija** (32. čl. ZDDPO-2)
 - 4.2 **Obresti med p.o. - priznana obrestna mera** (19. čl. ZDDPO-2)

I
Z
K
L
J
U
Č
U
J
E

5. zaključek

DAVČNO PRIZNANE OBRESTI

DAVČNO NEPRIZNANE OBRESTI

Davčni odtegljaj od **obresti**
(70. čl. ZDDPO-2)

Možnost prekvalifikacije v prikrito
izplačilo dobička (74. čl. ZDDPO-2) in
davčni odtegljaj od **dividendam**
podobnih dohodkov (70. čl. ZDDPO-2)



3. Tanka kapitalizacija (32. čl. ZDDPO-2)

- Z institutom tanke kapitalizacije se urejajo **davčne posledice** prekomernega financiranja zavezanca z dolžniškim kapitalom s strani kvalificiranega družbenika > ***davčno nepriznani odhodki.***
- Ne velja za banke in zavarovalnice
- **VARNI PRISTAN:** *Kvalificirani družbenik* (kot posojilodajalec) lahko za davčne namene posodi znesek, ki ne presega štirikratnika knjigovodske vrednosti kapitala, ki ga ima v posojilojemalcu > **ni posebnega dokazovanja!**
- **PRIMERLJIVI TRŽNI POGOJI:** zavezanec lahko dokazuje, da bi presežek posojil lahko dobil od posojilodajalca, ki je nepovezana oseba > **dokazovanje!**

KATERA POSOJILA SE UPOŠTEVA?

- **klasično posojilo** v denarni obliki ali nadomestnih stvareh, ki jih posojilodajalec da posojilojemalcu. Posojilodajalec lahko da posojilo s posojilno pogodbo, lahko izda **obveznice ali druge dolžniške vrednostne papirje**.
- prejeta sredstva preko sistema **cash pooling** se obravnavajo kot posojila.
*Pojasnilo DURS št. 4200-21/2008-2, 20. 8. 2008
ter št. 4200-92/2008, 22.7.2008*
- **Finančni najem?**

KATERA POSOJILA SE UPOŠTEVA?

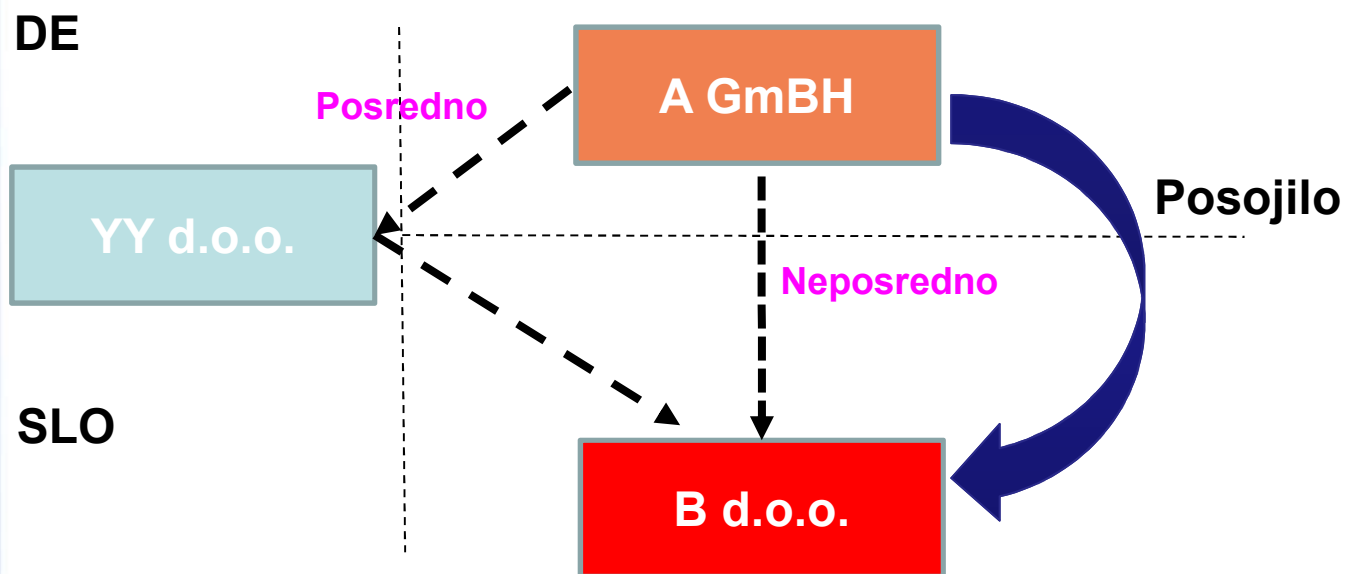
- *Pojasnilo DURS, št. 42103-22/2006-2, 23. 2. 2006*

Za obresti, ki se ne priznajo kot odhodek, veljajo le tiste obresti na **posojila prejeta po dnevu začetka uporabe ZDDPO-1, to je po 1.1.2005**. Ne glede na to določbo pa se pri izračunu presežka posojil upoštevajo tudi posojila, prejeta v času pred 31.12.2004, in posojila, prejeta od 1.1.2005 dalje. Kot odhodek pa ne veljajo le obresti od posojil, prejetih od kvalificiranega družbenika, nastalih po 1.1.2005, če ta presegajo varni pristan.

POSOJILA KVALIFICIRANEGA DRUŽBENIKA (32/1 ČL. ZDDPO-2)

- je **družbenik** (*pravna ali fizična oseba; rezident ali nerezident*), ki ima kadarkoli v davčnem obdobju:
 - **neposredno ali posredno** v lasti najmanj 25 % delnic ali deležev v kapitalu ali glasovalnih pravic v zavezancu.

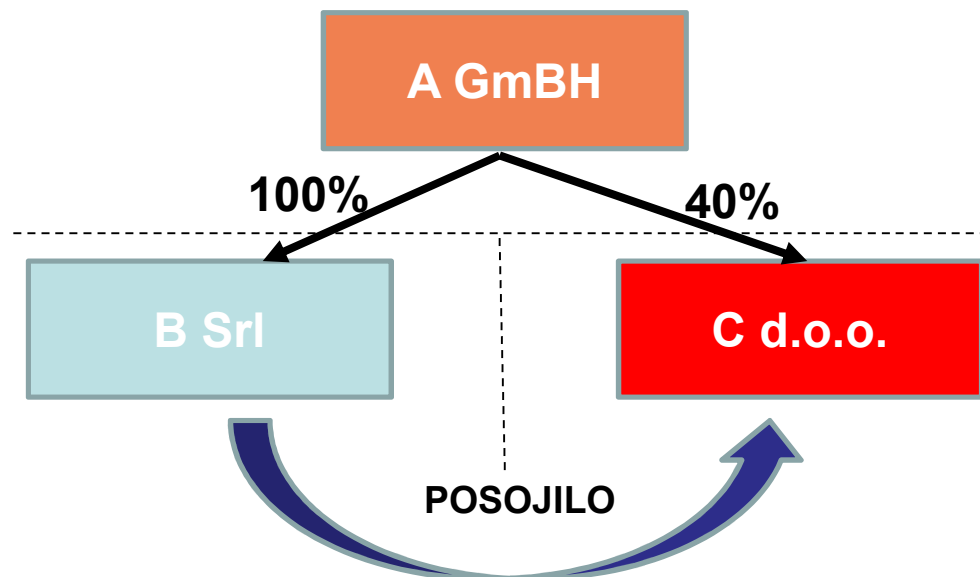
Neposredna in posredna udeležba se uporablja za določanje kvalificiranega družbenika, ki mora sočasno dati tudi posojilo zavezancu!



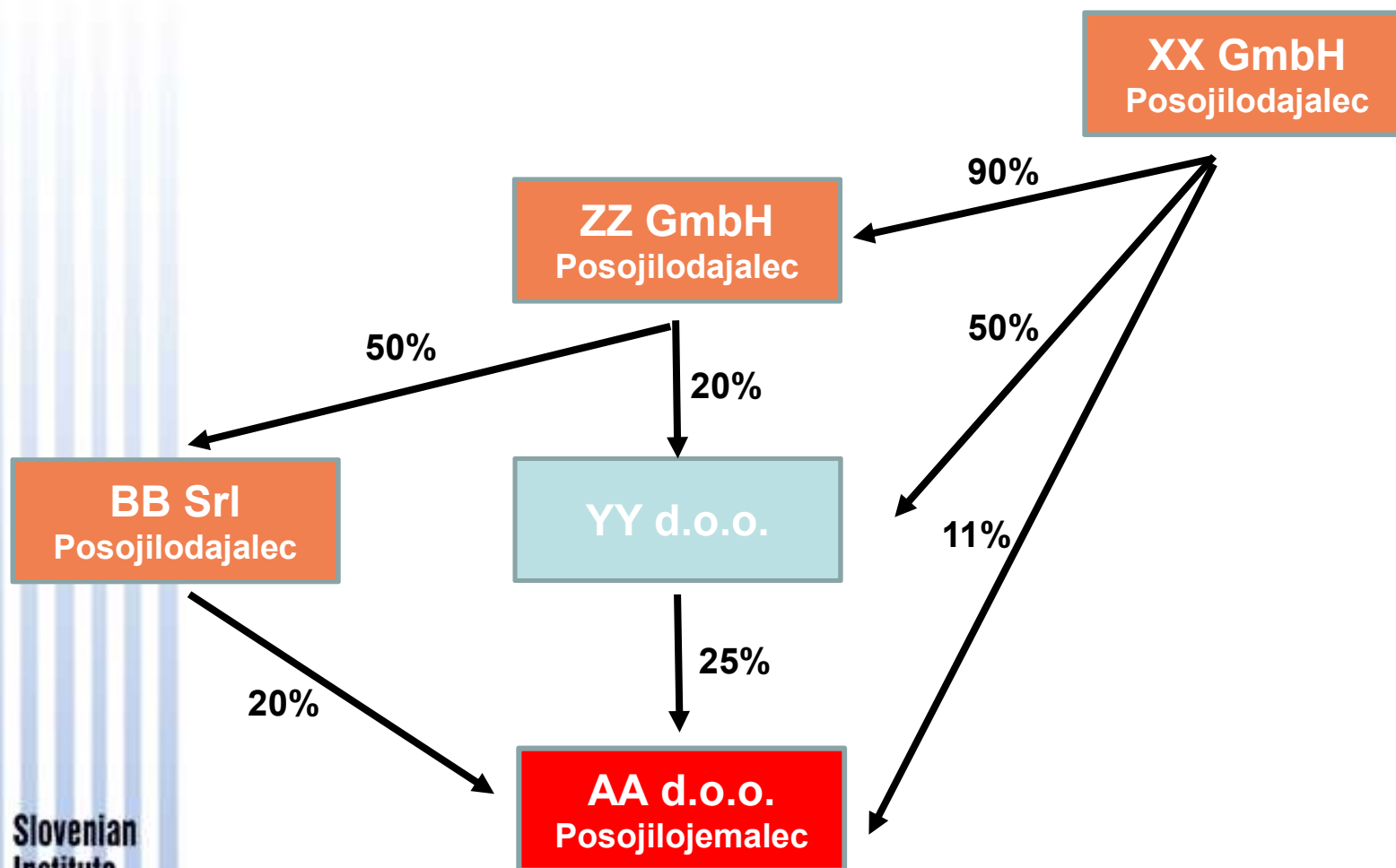
POSOJILA POVEZANIH OSEB (32/2 čl. ZDDPO-2)

FIKCIJA: Za posojilo **kvalificiranega družbenika** štejejo tudi:

- posojila osebe, ki se kadarkoli v davčnem obdobju šteje za povezano osebo tako, da ima družbenik ali njegovi družinski člani **hkrati neposredno ali posredno** v lasti najmanj 25 % delnic ali deležev v kapitalu ali glasovalnih pravic v zavezancu in tej osebi, ki daje posojilo



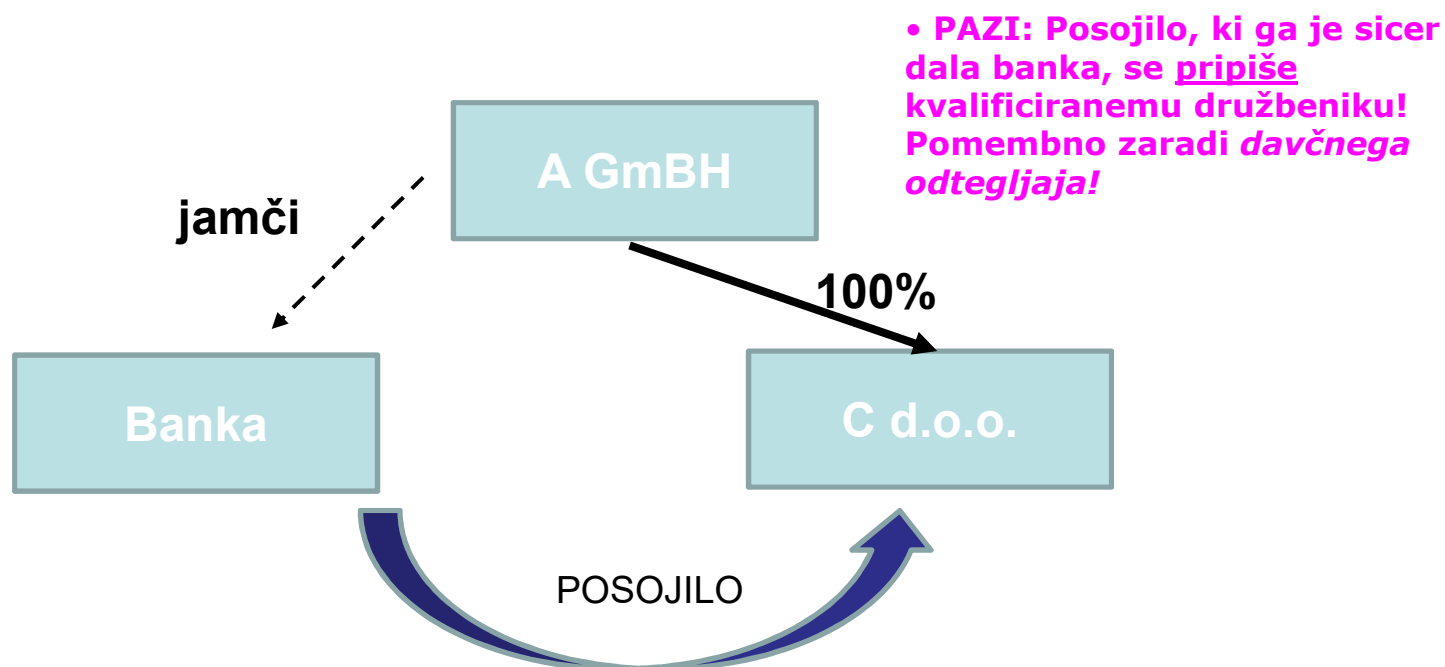
POSOJILA POVEZANIH OSEB (32/2 čl. ZDDPO-2)



POSOJILA TRETJIH OSEB (32/3 čl. ZDDPO-2)

FIKCIJA: Za posojilo kvalificiranega družbenika štejejo tudi:

- posojila tretjih oseb, vključno s posojili bank, za katera jamči ta družbenik, oziroma če so posojila pridobljena v zvezi z depozitom tega delničarja oziroma družbenika v tej osebi oziroma banki.



KAJ ŠTEJE ZA KAPITAL?

- Se določi za davčno obdobje kot **povprečje stanja kapitala** na:
 - začetku in
 - koncu**davčnega obdobja.**

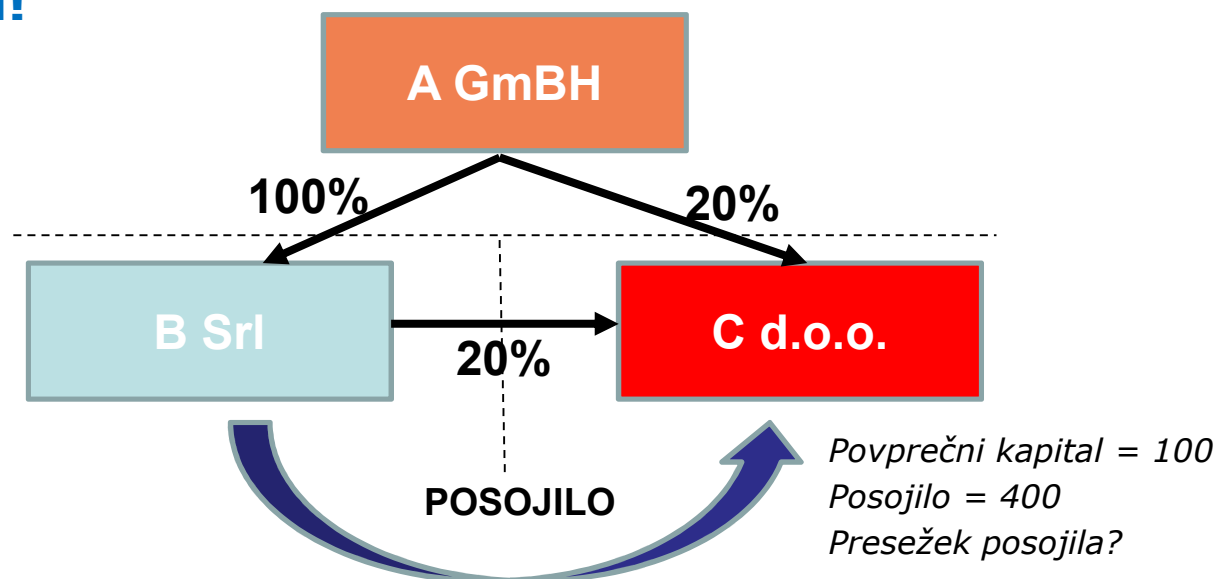
Za kapital se upoštevajo vse sestavine kapitala na podlagi zakona in v skladu z njim uvedenimi računovodskimi standardi, vključno z upoštevanjem prenesene izgube iz preteklih let kot odbitne sestavine kapitala, razen ~~čistega poslovnega izida~~ poslovnega leta.

		2013	Od 1.1.2014 dalje
KAPITAL	I. Osnovni kapital	DA	DA
	II. Kapitalske rezerve: 1. zneski, ki jih družba pridobi iz vplačil, ki presegajo najmanjše emisijske zneske delnic ali zneske osnovnih vložkov (vplačani presežek kapitala), 2. zneski, ki jih družba pridobi pri izdaji zamenljivih obveznic ali obveznic z delniško nakupno opcijo nad nominalnim zneskom obveznic, 3. zneski, ki jih dodatno vplačajo družbeniki za pridobitev dodatnih pravic iz deležev, 4. zneski drugih vplačil družbenikov na podlagi statuta (na primer naknadna vplačila družbenikov), 5. zneski na podlagi poenostavljenega zmanjšanja osnovnega kapitala ali zmanjšanja osnovnega kapitala z umikom deležev, 6. zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotevalnega popravka kapitala, 7. zneski prihodkov iz prenehanja ali zmanjšanja obveznosti na podlagi sklenjene prisilne poravnave, ki presegajo znesek prenesene izgube.	DA	DA
	III. Rezerve iz dobička : 1. zakonske rezerve 2. rezerve za lastne deleže 3. lastni deleži 4. statutarne rezerve 5. druge rezerve iz dobička	DA	DA
	IV. Revalorizacijske rezerve	NE	DA
	V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	NE	DA
	VI. Preneseni čisti poslovni izid	DA – preneseni dobiček NE – prenesena izguba	DA
	VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	NE	NE
	NAČIN IZRAČUNA	kot povprečje na zadnji dan vsakega meseca v davčnem obdobju.	kot povprečje na podlagi stanja kapitala na začetku in koncu davčnega obdobja

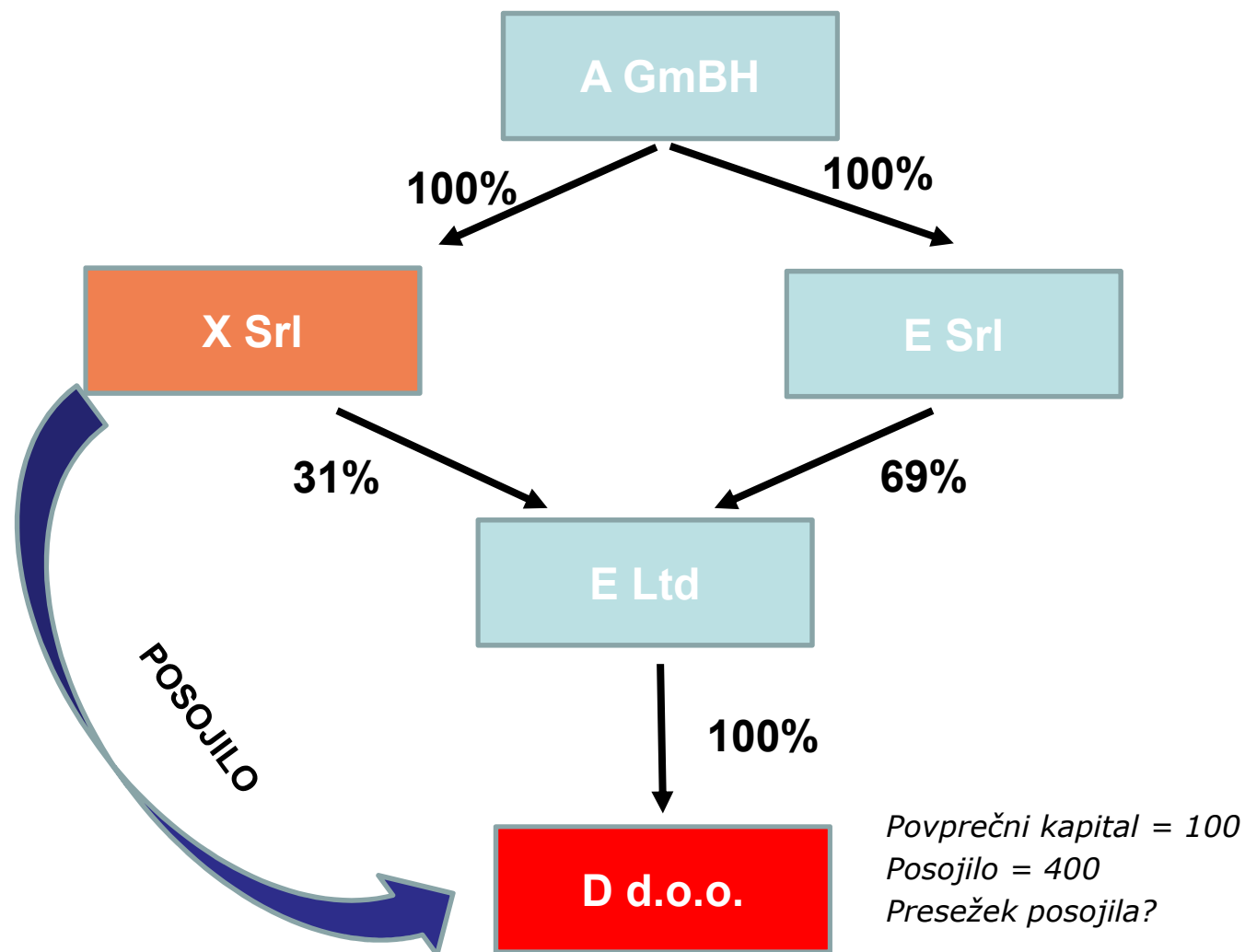
IZRAČUN ZNESKA DELEŽA V KAPITALU

- upošteva se celotni kapital zavezanca, ki ga ima v lasti kvalificirani družbenik neposredno ali posredno preko drugih družb v skupini

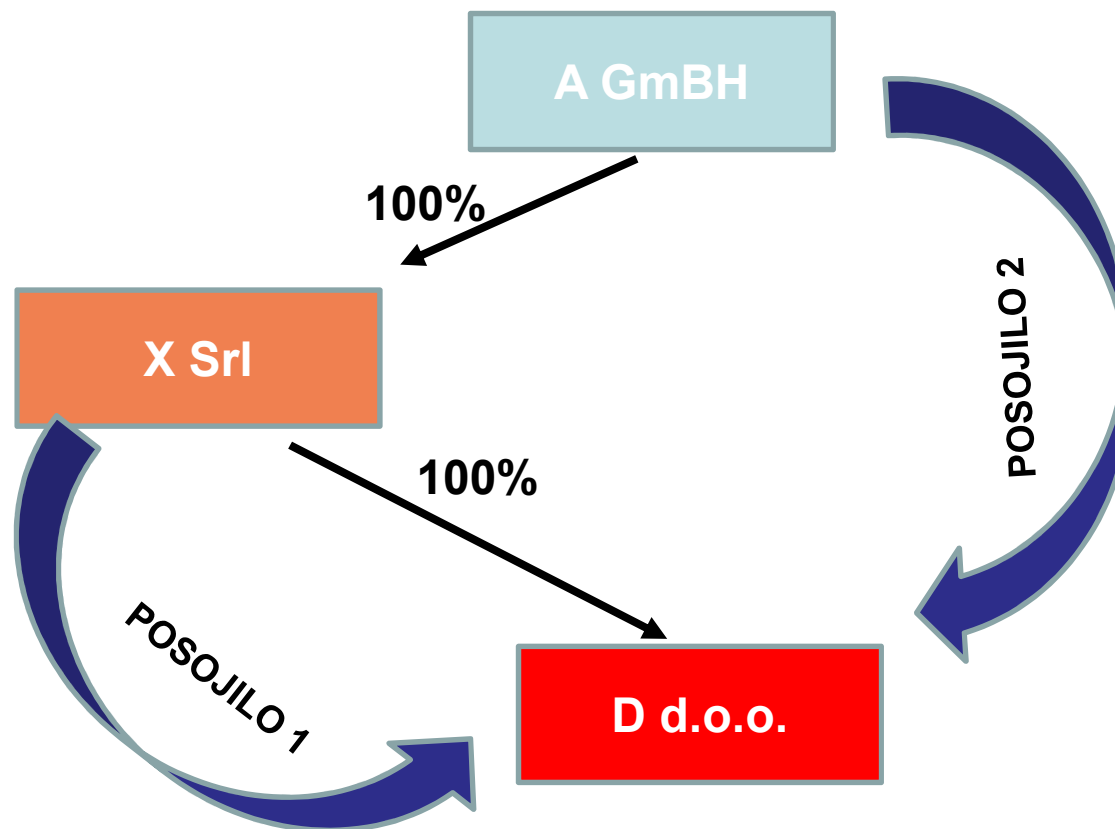
Neposredna in posredna udeležba se uporablja za določanje višine udeležbe kvalificiranega družbenika v kapitalu!



UPOŠTEVA SE CELOTNI „POVEZANI“ KAPITAL



UPOŠTEVA SE CELOTNI „POVEZANI“ KAPITAL



Povprečni kapital = 100

Posojilo 1 = 400

Posojilo 2 = 400

Presežek posojila?

KAPITAL ZA NAMENE DAVČNEGA ODTEGLJAJA!

Povprečno stanje kapitala za potrebe izračuna, odtegnitve in plačila **davčnega odtegljaja** na podlagi 70. člena v povezavi s 74. členom ZDDPO-2, ki *nastane med letom*, se izračuna na podlagi podatkov, razpoložljivih na trenutek nastanka obveznosti davčnega odtegljaja, torej se kot povprečno stanje kapitala **upoštevata le stanje kapitala na začetku davčnega obdobja**, ker stanje kapitala na koncu davčnega obdobja še ni znano.



- Družba M GmbH, ki je davčni rezident Nemčije, v Sloveniji ustanovi družbo H d.o.o.
- Ob ustanovitvi na dan 1.9.2019 edini družbenik, torej družba M, zagotovi osnovni kapital v minimalni višini 7.500 EUR. Stanje kapitala na začetku obdobja tako znaša 7.500 EUR.
- Dne 1.10.2019 družba M naknadno vplača 1.500.000 EUR v kapitalske rezerve družbe H d.o.o., hkrati pa družbi H d.o.o. odobri posojilo v višini 4.000.000 EUR.
- Na dan 31.12.2019 družba H d.o.o. v kapitalskih postavkah izkazuje **7.500 EUR osnovnega kapitala**, **1.500.000 EUR kapitalskih rezerv** in 600.000 EUR izgube (tj. čistega poslovnega izida tekočega leta).

PRIMER



1.9.2019	1.10.2019	31.10.2019	31.11.2019	31.12.2019	1.1.2020	31.3.2020
	Posojilo: 4.000.000	Plačilo obresti	Plačilo obresti	Plačilo Obresti		plačilo obresti
Kapital: OK= 7.500	Kapital: OK= 7.500 KAP. REZ.= 1.500.000 =1.507.500			Kapital: OK= 7.500 KAP. REZ. 1.500.000 - 600.000 =907.500 Kapital po 32.čl ZDDPO-2 = 1.507.500 , ker se čisti po- slovni izid ne upoštevava za namene 32. člena	Kapital: OK= 7.500 KAP. REZ. 1.500.000 - 600.000 =907.500 Kapital po 32.čl ZDDPO-2 = 907.500	
Povprečje 753.750						

Družba H obresti izplačuje vsakega zadnjega v mesecu:

- **Za namene davčnega odtegljaja → upošteva se stanje kapitala na začetku leta (7.500 EUR, razmerje 1:533)**
- **Priprava DDPO obračuna → upošteva se povprečje stanja kapitala na začetku (7.500 EUR) in koncu obdobja (1.507.500) = 753.750,00 EUR (razmerje 1:5,3)**
- **presežek posojila pri pripravi obračuna DDPO bistveno nižji v primerjavi s presežkom posojila ob izplačilu obresti oz. izračunu davčnega odtegljaja**
- **Možnost poročuna na koncu leta?**

PRIMER



1.9.2019	1.10.2019	31.12.2019	1.1.2020	15.1.2020
	Posojilo: 4.000.000	Plačilo Obresti		plačilo obresti za leto 2019
Kapital: OK= 7.500	Kapital: OK= 7.500	Kapital: OK= 7.500	Kapital: OK= 7.500	
	KAP. REZ.= 1.500.000	KAP. REZ. 1.500.000 - 600.000 =907.500	KAP. REZ. 1.500.000 - 600.000 =907.500	
	=1.507.500	Kapital po 32.čl ZDDPO-2 = 1.507.500 , ker se čisti po- slovni izid ne upoštevava za namene 32. člena	Kapital po 32.čl ZDDPO-2 = 907.500	



Povprečje 753.750

Družba H obresti izplačuje enkratno letno, in sicer 15.1.2020 za preteklo leto 2019:

- **Ali se za namene davčnega odtegljaja upošteva stanje kapitala na začetku leta 2020 = 907.500,00 EUR**
- **ali povprečje stanja kapitala na začetku in koncu obdobja 2019 = 753.750,00 EUR?**

KAKO DOLOČITI OBRESTI OD PRESEŽKA POSOJIL

Metodologijo mora biti določeno v **internem pravilniku** o računovodenju in te metodologije se brez ustreznih vsebinskih utemeljitev ne sme spreminjati:

- uporaba **dejanskih obresti**, ki jih lahko pripišemo posameznemu posojilu v presežku. Presežek tvorijo posojila od najmlajšega proti najstarejšemu.
- uporaba **tehtane povprečne obrestne mere**. V tem primeru se obrestna mera izračuna kot vsota zmnožkov vseh posojil posameznega kvalificiranega družbenika in pripadajočih obrestnih mer deljena z skupnim zneskom teh posojil. S tako izračunano tehtano povprečno obrestno mero se pomnoži znesek presežka posojil, da se dobi znesek obresti od presežka posojil.

LOČI MED:

Davčno priznane obresti za namene 32. čl. ZDDPO-2

Ali so obresti skladne s **priznano
obrestno mero** po 19. čl. ZDDPO-2?

DA

15% dav. odtegljaj od obresti

Oprostitev:

- 72. čl. ZDDPO-2

Znižanje:

- KIDO

NE

Davčno nepriznane obresti za namene 32. čl. ZDDPO-2

Ali so izpolnjeni pogoji za
prekvalifikacijo obresti v **dividendam
podobne dohodke** (prikrito izplačilo
dobička) po 74. čl. ZDDPO-2?

15% dav. odtegljaj od dividend

Oprostitev:

- 70/3 čl. ZDDPO-2
- 71. čl. ZDDPO-2

Znižanje:

- KIDO



Hvala za vašo pozornost!

Mag. Blaž Pate, LL.M. odvetnik, specialist za davčno pravo,
Odvetniška pisarna Blaž Pate & Partnerji d.o.o.

T 041362757,
E Blaz.Pate@pate-odvetnik.com